

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
 KULTŪROS, SPORTO, JAUNIMO IR BENDRUOMENĖS VEIKLOS AKTYVINIMO
 PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2017 - ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Prienų rajono savivaldybės administracija, 288742590 Prienų rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 188210711 Prienų krašto muziejus, 188206823 Prienų kultūros ir laisvalaikio centras, 301792028 Veiverių kultūros ir laisvalaikio centras, 301792658 Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centras, 301792633 Jiezno kultūros ir laisvalaikio centras, 301792626 Stakliškių kultūros ir laisvalaikio centras, 301791983
Vykdytojas (-ai), kodas	Prienų rajono savivaldybės administracija, 1 Investicijų skyrius, 7 Švietimo skyrius Kultūros, sporto ir jaunimo skyrius Prienų rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 10.23 Prienų krašto muziejus, 10.24 Prienų kultūros ir laisvalaikio centras, 10.30 Veiverių kultūros ir laisvalaikio centras, 10.31 Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centras, 10.32 Jiezno kultūros ir laisvalaikio centras, 10.33 Stakliškių kultūros ir laisvalaikio centras, 10.34

Programos pavadinimas	Kultūros, sporto, jaunimo ir bendruomenės veiklos aktyvinimo programa	Kodas	3
------------------------------	---	--------------	---

Programos parengimo argumentai	Kultūros, sporto, jaunimo ir bendruomenės veiklos aktyvinimo programa siekiama puoselėti savivaldybės kultūrinį patrauklumą, sudaryti sąlygas visiems gyventojams dalyvauti kultūrinėje ir sportinėje veikloje, aktyvinti jaunimo veiklą, remti bendruomenių iniciatyvas, formuoti teigiamą savivaldybės įvaizdį, skatinti turizmo veiklą. Programa įgyvendinamos <i>savarankiškosios savivaldybės funkcijos</i> : gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose; muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra; savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra); kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas; sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP)	Patrauklios verslui ir turizmui aplinkos formavimas	Kodas	1
	Išsilavinusios, sveikos ir pažangios bendruomenės plėtra		2
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Efektyviai spręsti gyventojų problemas, aktyvinti bendruomeninę, kultūrinę ir sportinę veiklą	Kodas	2
Programa	Tęstinė		

Programos aprašymas:

Kultūros poreikis, gebėjimas ja didžiuotis, kurti ir vertinti yra kiekvienos visuomenės gyvybingumo prielaida. Kultūra grindžiamas kūrybingumas neabejotinai įtakos naujų inovatyvių produktų ir paslaugų kūrimąsi, suteiks žmonėms įkvėpimą mokytis, sustiprins bendruomenės ir socialinių grupių sąsajas, pagerins vietovės įvaizdį, kurs ir skatins privačiojo ir viešojo sektoriaus partnerystę, teigiamai veiks miesto ir rajono plėtrą. Vykdam šią programą, Prienų rajono savivaldybė numato puoselėti kultūrinės tradicijas rajone, kaupti ir saugoti krašto etnines, materialines ir dvasines vertybes, tinkamai organizuoti kultūros įstaigų veiklą, kelti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą.

Siekdama skatinti gyventojų įsitraukimą į savarankiškas ir organizuotas kūno kultūros ir sporto veiklas, įvairius rajoninius ir tarprajoninius sporto renginius, Savivaldybė sudarys sąlygas fizinio pasirengimo gerinimui, rajono sportininkų ir komandų dalyvavimui apskrities ir respublikinėse varžybose, teiks metodinę ir organizacinę pagalbą rajono seniūnijoms, mokykloms, sporto klubams.

Programa numatoma remti bendruomenių iniciatyvas, pagal finansines galimybes skatinti nevyriausybių ir jaunimo organizacijų vykdomus kultūrinius, socialinius ir kitus projektus, įgyvendinti Vietos plėtros 2014–2019 metų strategiją. Taip pat siekiama užtikrinant turizmo informacijos sklaidą, formuoti nuolatinio Savivaldybės įvaizdžio kūrimo, palaikymo ir gerinimo politiką.

Efektų vertinimo kriterijus:

- Kultūros ir sporto veikloje dalyvavusių gyventojų dalis tarp visų savivaldybės gyventojų, proc.

Programos tikslas	Skatinti gyventojų kultūrinį ir fizinį aktyvumą, remti bendruomeninių ir jaunimo organizacijų veiklą	Kodas	1
--------------------------	--	--------------	---

Tikslo aprašymas:

Įgyvendinamu tikslu siekiama efektyviai organizuoti savivaldybės kultūros, sporto ir kūno kultūros įstaigų veiklą, užtikrinant žmogaus kompetencijų ugdymo, pritaikymo ir sklaidos visą jo gyvenimą nepertraukiamumą. Ugdyti bendruomeniškumo ir pasitikėjimo kultūros visuomenėje, atsakomybės ir solidarumo jausmą, įtvirtinant Lietuvos kultūrinę tapatybę, skleidžiant globalios Lietuvos idėją, užtikrinant kultūros paveldo išsaugojimą bei skatinant pačios visuomenės domėjimąsi ir dalyvavimą visame kūrybos procese. Taip pat šiuo tikslu bus vykdomas bendruomeninių, religinių, jaunimo ir kitų organizacijų rėmimas, vykdomas teigiamo, stipraus, stabilaus savivaldybės įvaizdžio kūrimas ir valdymas, įgyvendinama Vietos plėtros 2014 – 2019 metų strategija.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- Organizuotų kultūros ir sporto renginių (varžybų) skaičiaus pokytis (lyginant su ankstesniais metais), proc.

Tiksliui pasiekti numatoma įgyvendinti tris uždavinius:

1 Uždavinys. Teikti kokybiškas ir prieinamas kultūros paslaugas, formuoti teigiamą savivaldybės įvaizdį

Įgyvendinamu uždaviniu Prienų rajono savivaldybė numato:

- Puoselėti kultūrinį savitumą ir gerinti kultūrinės paslaugas rajono kultūros įstaigose. Kultūros ir laisvalaikio centruose, muziejuose bei bibliotekoje organizuojami įvairių žanrų renginiai: nuo edukacinių programų rengimo iki profesionalaus meno sklaidos. Kultūros įstaigos siekia puoselėti krašto etnokultūrinės tradicijas, atsižvelgdamos į gyventojų kultūrinius poreikius ir išsikeltus strateginius tikslus.
- Skirti lėšas dainų švenčių, valstybinių švenčių, etninės kultūros saugojimui ir tęstinumui.
- Skatinti kultūros ir laisvalaikio centrų meno mėgėjų kolektyvų bei specialistų darbo efektyvumą. Prienų r. kultūros ir laisvalaikio centruose veikia per 65 įvairaus žanro mėgėjų meno kolektyvai, kurių veikloje dalyvauja per 700 dalyvių. Kultūros ir laisvalaikio centrai siekia puoselėti ir populiarinti mėgėjų meninę veiklą, etninę kultūrą, propaguoti profesionalųjį meną, organizuoti turiningą laisvalaikį, pramoginius renginius, rengti edukacines programas, rūpintis vertingiausių vietos kultūros tradicijų puoselėjimu, tęstinumu, kultūros formų įvairumu
- Vykdyti teigiamą, stipraus, stabilaus savivaldybės įvaizdžio kūrimą ir valdymą. Šia priemone siekiama kurti prielaidas tikslingam informacijos apie Prienų rajono savivaldybę pristatymui Lietuvos visuomenei bei Europos šalims, formuoti nuolatinio savivaldybės įvaizdžio kūrimo, palaikymo ir gerinimo politiką bei siekti jos įgyvendinimo savivaldybės administracijos darbe.
- Vykdyti etnokultūros ir tradicijų sklaidą Prienų krašto muziejuje. Prienų rajone veikia Prienų krašto

muziejus ir 4 jo padaliniai. Prienų krašto muziejus saugo rajono teritorijos kultūros istoriją, etnografiją, tautodailę ir žymiausių krašto žmonių gyvenimą ir kūrybą atspindinčius muziejinių vertybių rinkinius bei sukaupias vertybes eksponuoja savo ekspozicijose. Muziejus atlieka ne tik vertybių kaupimo bei saugojimo funkcijas, bet ir aktyviai vykdo kultūrinę, šviečiamąją, mokomąją, informacinę veiklą, savo paslaugomis siekia tapti neatskiriama Prienų krašto visuomenės gyvenimo dalimi.

- Tvarkyti kultūros paveldo objektus. Prienų rajono savivaldybėje yra 260 saugotini kultūros paveldo objektai, įrašyti į Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registrą: 43 archeologijos, 5 mitologiniai, 66 dailės, 18 architektūros, 55 istorijos, 1 urbanistikos paminklas. Prienų rajono savivaldybė šiuo uždaviniu siekia išsaugoti kultūros paveldo objektus ir perduoti ateities kartoms, sudaryti sąlygas visuomenei tą saugomą turtą pažinti ir juo naudotis.
- Skatinti turizmo veiklą. Turizmo sektorius Prienų rajone nepakankamai išplėtotas. Rajone veikia 10 kaimo turizmo sodybų, plačiai plėtojamas aviaturizmas, tačiau trūksta apgyvendinimo įstaigų, nepakankamai išnaudojamas Savivaldybės gamtinis potencialas. Siekdama skatinti turizmo paslaugų plėtrą Prienų rajono savivaldybė numatė: rinkti, kaupti ir nemokamai teikti informaciją apie turizmo paslaugas, lankomus objektus ir vietas; rengti, leisti ir platinti informacinius bei kartografinius leidinius apie turizmo paslaugas, objektus ir vietas.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Kultūros ir laisvalaikio centrų paslaugų gavėjų skaičius, tūkst.;
- Renginių, švenčių ir edukacinių programų rajone skaičius;
- Paskatintų kultūros ir laisvalaikio centrų mėgėjų meno kolektyvų ir specialistų skaičius;
- Savivaldybės įvaizdžio kūrimo ir valdymo priemonių skaičius;
- Prienų krašto muziejaus lankytojų skaičius, tūkst.;
- Skaitytojų skaičius bibliotekose, tūkst.;
- Sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius;
- Turizmo veiklos skatinimo priemonių skaičius.

2 Uždavinys. Skatinti gyventojų sveikatingumą ir fizinį aktyvumą, aktyvinti jaunimo veiklą

Įgyvendinamu uždaviniu Prienų rajono savivaldybė siekia remti kūno kultūros ir sporto organizacijų veiklą. Sportinę veiklą rajone organizuoja ir koordinuoja Prienų rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centras, kuriame dirba 16 trenerių. Sporto centro treneriai veda krepšinio, futbolo, teniso, lengvosios atletikos, orientavimosi sporto, irklavimo, badmintono, stalo teniso ir bokso treniruotes. Prienų rajone veikia 20 sporto klubų. Sporto klubai kartu su kūno kultūros ir sporto centru organizuoja ir vykdo rajoninius renginius ir sportines varžybas, dalyvauja įvairių sporto šakų Lietuvos lygų varžybose ir čempionatuose.

Taip pat uždaviniu Savivaldybė numato populiarinti kūno kultūros ir sporto bei aktyvinti jaunimo veiklas. Šiomis veiklomis siekiama ugdyti ir lavinti sveiką asmenybę, didinti gyventojų fizinį aktyvumą bei mažinti sergamumą įvairiomis lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, kuo daugiau jaunimo įtraukti į organizuotą, tikslingą ir jiems įdomią veiklą, kovoti su nusikalstamumo ir narkomanijos apraiškomis jaunimo tarpe.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Parentų kūno kultūros ir sporto organizacijų skaičius;
- Organizuotų sporto renginių, varžybų skaičius;
- Organizuotų renginių jaunimui skaičius;
- Darbas su neaktyviu jaunimu.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Prienų krašto muziejaus, Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos bei kultūros ir laisvalaikio centrų veiklos organizavimas sudarys prielaidas savivaldybės kultūrinio savitumo puoselėjimui, kultūrinių paslaugų gerinimui, etnokultūros tradicijų sklaidai, gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimui. Teigiamo savivaldybės įvaizdžio formavimas ir turizmo veiklos skatinimas leis kurti prielaidas tikslingam informacijos apie savivaldybę pristatymui. Kūno kultūros ir sporto veiklos rėmimas skatins rajono gyventojų įsitraukimą į savarankiškas ir organizuotas sporto ir kūno kultūros veiklas, sudarys prielaidas gyventojų fizinio aktyvumo augimui, sveikatingumo rodiklių gerėjimui.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai: Savivaldybės biudžetas, Socialinės apsaugos ir

darbo ministerijos, Kultūros ministerijos programų ir Europos Sąjungos paramos lėšos.

**Veiksmai, numatyti Prienų rajono plėtros strateginiame plane, kurie susiję su vykdoma programa:
1 Prioritetas. PATRAUKLIOS VERSLUI IR TURIZMUI APLINKOS FORMAVIMAS**

1.2. Tikslas. Skatinti turizmo plėtrą Prienų rajone

1.2.4. Uždavinys. Modernizuoti ir pritaikyti turizmo reikmėms architektūrinius paminklus, muziejus, kultūros paveldo bei kitus objektus

1.2.5. Uždavinys. Išplėtoti turizmo informacinės sistemas (lankstinukai, internetas ir t.t.)

1.4. Tikslas. Užtikrinti darnų kaimo vystymąsi

1.4.4. Uždavinys. Paremti kaimo bendruomenių iniciatyvas

2. Prioritetas. IŠSILAVINUSIOS, SVEIKOS IR PAŽANGIOS BENDRUOMENĖS PLĖTRA

2.4. Tikslas. Sudaryti sąlygas gyventojų savirealizacijai, kultūros puoselėjimui

2.4.1. Uždavinys. Etnokultūros išsaugojimas ir puoselėjimas

2.4.2. Uždavinys. Skatinti žmonių aktyvumą ir sudaryti sąlygas dalyvauti kultūrinėje veikloje

2.4.3. Uždavinys. Siekti glaudaus bendruomenių ir kultūros įstaigų bendradarbiavimo

2.5. Tikslas. Tobulinti socialinę, sveikatos, kultūros, švietimo ir sporto infrastruktūrą

2.5.1. Uždavinys. Efektyviau panaudoti esamą kultūros, švietimo ir sporto įstaigų tinklą, koordinuojant jų veiklą

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas, Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymas, Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas, Etninės kultūros valstybinė programa, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 339 patvirtinta Nacionalinė jaunimo verslumo ugdymo ir skatinimo 2008–2012 m. programa ir kt.